

Asia: VN/34601/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi yliopistolain 43 §:n ja ammattikorkeakoululain 32 §:n muuttamisesta (yhden opiskeluoikeuden säännös)

Lausunnonantajan lausunto

Ovatko esityksen tavoitteet kannatettavia?

Opetushallitus toteaa, että esityksen tavoitteet ovat lähtökohtaisesti kannatettavia.

Onko esitys kannatettava? Perustelkaa myönteinen tai kielteinen kantanne.

Opetushallitus kannattaa sitä, että uuden lainsäädännön tavoitteena on tarjota mahdollisuus korkeakoulututkinnon suorittamiseen mahdollisimman monelle sellaiselle henkilölle, jolla tutkintoa tai opiskeluoikeutta ei vielä ole.

Esityksessä todetaan, että uuden lainsäädännön tavoitteena on lisäksi vapauttaa nyt vailla aktiivista käyttöä olevien opiskeluoikeuksien vaatimia resursseja koulutustarjontaan ja koulutukseen laadun kehittämiseen. On huomioitava, että myös uuden lainsäädännön vaatimat prosessi- ja järjestelmämuutokset vaativat resursseja korkeakouluilta. Siksi vaatimusten tulee olla sellaisia, että niiden toteuttaminen on kohtuullista ja korkeakoulujen hallittavissa.

Koulutustarpeiden ennakkoinnin näkökulmasta esitys on kannatettava, sillä kuten muistiossakin (esim. sivulla 7) todetaan, esitykset toteutuessaan parantaisivat koulutuksen läpäisyä, joka on perinteisesti ollut yksi ennakkoinnin epävarmuustekijöistä. Tutkintokoulutuksen aloittaneiden voidaan siis katsoa entistä todennäköisemmin suorittavan kyseisen tutkinnon, mikä selkeyttää koulutustarpeiden ennakkointityötä sekä mahdollistaa vaikuttavamman ja osuvamman ennakkointitiedon hyödyntämisen myös koulutuksen mitoituksessa. Osaamistarpeiden ennakkointityöhön esityksellä ei ole vaikutuksia.

Ovatko esityksen vaikutusarviot oikeansuuntaiset? Puuttuuko vaikutusarvioista jotakin?

Esityksessä todetaan, että muutoksesta aiheutuu alkuvaiheessa maltillisia kustannuksia Opetushallitukselle opiskelijavalintajärjestelmien ja tietovarantojen muutoksista sekä muutosten ylläpidosta. Opetushallitus toteaa, että kustannuksia aiheutuu myös alkuvaiheen jälkeen, sillä säännöksen ylläpito Opintopolussa jatkuu alkuvaiheen jälkeenkin.

Vaikutuksissa Opetushallitukselle on mainittu vaikutukset OILI-järjestelmään ja VIRTa-palveluun.

On huomioitava, että nämä palvelut ovat korkeakoulujen palveluja, joten vaikutukset kohdistuvat korkeakouluihin, eikä Opetushallitukselle.

Muut huomionne esityksestä

Jotta lainsäädännön tavoitteet toteutuvat onnistuneesti, on tärkeää, että tiedot opiskeluoikeuksista ovat ajan tasalla korkeakoulujen omissa järjestelmissä.

Männikkö Katariina
Opetushallitus